

IZVJEŠĆE O RADU ETNOGRAFSKOG MUZEJA SPLIT U 1999. GODINI

IVA MEŠTROVIĆ
Etnografski muzej Split
Iza lože 1
21000 Split-HR

UDK 39:016
Stručni članak
Professional paper
Primljeno: 14. 03. 2000.

1. SKUPLJANJE GRAĐE

U tijeku 1999. godine zbirke Etnografskog muzeja Split otkupom i darovima su uvećane za 11 predmeta.

Naglašavamo kako se radi o malom broju nabavljenih predmeta i da se zbirke popunjavanju uglavnom darovima Muzeju.

1.1. Otkup

Sredstvima ministarstva kulture RH otkupljena je rekonstrukcija splitske ženske nošnje (rad modnih kreatora Anite i Marija Galić iz Trogira).

1.2. Dar

Muzej je bogatiji za tri vrijedne kreacije splitske i solinske nošnje koje nam je darovala autorica Božena Martinčević iz Splita.

Ostali darovani predmeti odnose se na zbirku nošnji, kućnog inventara te likovnu zbirku.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Nastavljeno je čišćenje vunenog materijala – četkanjem.

2.2. Kopije-rekonstrukcije

- Sredstvima ministarstva kulture RH krenulo se u rekonstrukciju nošnje poznate *moreške*: crveni i crni kralj, te muslimanka-djevojka, a za potrebe budućeg stalnog postava Muzeja.
- U preparatorskoj radionici kompletno su obrađeni dijelovi hvarske ženske nošnje: skiciranje svakog predmeta s opisom, skiciranje krojnih dijelova i izrada kroja u prirodnoj veličini.
- Kompletna obrada dijela bračke ženske nošnje: skiciranje, opis, tehnički crtež i kroj.
- Za potrebe KUD-a *Jozo Bodlović* iz Bola rekonstruirano je šest kompleta bračke ženske nošnje na temelju dokumentacije našeg muzeja.
- U suradnji s modnom kućom *Uzor* radili na osmišljavanju muške bračke nošnje (7 kompleta), a u cilju njihove izrade.

- U suradnji s *Posudionicom i radionicom narodnih nošnji Zagreb* rekonstruirana je narodna nošnja sela Runovića (Imotski).

2.2. Konzervatorsko – restauratorski radovi

- U radionici za drvo i metal konzervatorsko-restauratorskim postupkom su u potpunosti obrađene: 4 kubure, 1 komoda, 2 *bonagracije* i 8 drvenih posuda.
- Konzervatorskim su postupkom obrađene: 2 *fišeklije*, *toka*, *tromblon*, *preslica*, *gudalo*, *bocun* i vješalica.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventiranje i računalna obrada građe

Muzej kontinuirano provodi inventarizaciju novonabavljenih predmeta, starih neinventiranih te reinventarizaciju predmeta inventiranih po starijim sustavima. Uvodeći jedinstven sustav identifikacije i klasifikacije muzejskih predmeta, predložen od strane MDC-a, Muzej zaključno s 1999. godinom broji 1768 predmeta.

Od toga je putem vlastitog programa *Muzejske zbirke* računalno obrađeno 814 predmeta.

3.2. Fototeka

Inventirano, signirano i spremljeno 178 negativa, te signirano i spremljeno 178 fotografija.

U foto laboratoriju je izvršeno:

- zaštitno presnimavanje staklenih ploča (34 kom)
- snimanje muzejskih predmeta i izložbi gdje su utrošena 4 c/b filma, 10 filmova u boji
- ukupno je izrađeno 1460 fotografija različitih formata

3.2.1. Posudba

- Davanje na uvid i posudbe fotografija za različite potrebe: rekonstrukcije narodnih nošnji, objavljivanje knjiga i kataloga izložbi i sl.
- Stručna pomoć kustosa i odabir fotografija koje su ak. slikaru M. Skračiću poslužile kod opremanja naslovnice romana *Pod okriljem grijeha*, autora Božidara Žaje.

3.3. Dijateka

Snimljen, signiran i spremljen 21 dijapozitiv.

Za objavljivanje monografije *Kijevo i okolica: kulturnopovijesna, etnografska i prirodna baština*, autora Ante Kovačevića, odabrano je, pripremljeno i snimljeno 10 likovnih radova iz fundusa Muzeja (na temu vrličke narodne nošnje).

3.4. Stručni arhiv

Kako je arhivski materijal od velike važnosti našim stručnjacima, ali i mnogim vanjskim korisnicima, temeljito smo pristupili njegovom sređivanju.

S ovom godinom smo u potpunosti prešli na računalnu obradu podataka. Ovako organiziran i vođen stručni arhiv broji ukupno 849 jedinica.

3.5. Videoteka

Prikupljeno je i inventirano 15 videokaseta (zapisi otvorenja izložbi, narodnih običaja i sl.).

3.6. Hemeroteka

Hemeroteka muzeja popunjena je sa 30-tak odgovarajućih članaka iz domaćeg tiska.

3.7. Knjižnica

3.7.1. Nabava

Nabavljeno je ukupno 200 primjerka (razmjenom 182, poklonom 15, kupnjom 3)

3.7.2. Distribucija

Kroz redovitu razmjenu izdanja s partnerima u razmjeni ili kao pokloni ustanovama i pojedincima, razaslano je više od 200 primjeraka najnovijih izdanja Muzeja.

4. STRUČNI I ZNANSTVENI RAD

4.1. Ekspertize

Stručnjaci našeg muzeja primaju na procjenu predmete, a uglavnom radi otkupa, i za njih ispostavljaju ekspertize.

4.2. Posudbe muzejskih predmeta

Za ovu godinu bilježimo posudbu ukupno 192 predmeta. Predmeti su izlazili u svrhu rekonstruiranja ili izlaganja na izložbama drugih srodnih institucija.

4.3. Terenski rad

- Kustosi Muzeja obavili su višekratni terenski rad na dugopoljskom području (Dugopolje, Koprivno, Kotlenice, Liska). Terenski zapisi o tradicijskom ruhu i gospodarstvu - rukotvorstvu popraćeni su fotografijama.

- Izvršeno je prebacivanje poklonjenih predmeta iz potkrovlja kuće u Splitu kao i njihovo fotografiranje.
- Odlazak u Bol na Braču radi izrade replika kompleta bračkih nošnji.

4.4 Rad na zbirkama

Kustosi i preparatora Muzeja nastavili su s radom na održavanju i obradi zbirki za koje su zaduženi:

- identificiranje i sistematsko pohranjivanje očišćenih predmeta iz zbirke nošnji
- rad na slaganju dijelova jadranskih nošnji
- premještanje zbirke tepiha s prostora na Peristilu u prostoriju Multimedijalnog kulturnog centra Split
- za očevidnik Ministarstva kulture RH napravljen je popis svih muzejskih zbirki

4.5. Publicistička djelatnost

4.5.1. Članci, monografije, katalozi izložbi

Alujević, Maja: Hrvatske narodne pripovijetke – Bunjevačke (narodno duhovno blago), *Ethnologica Dalmatica vol. 8*, Etnografski muzej, Split, 1999, 169-174

Braica, Silvio: *Mala splitska kronologija*, Etnografski muzej, Split, 1999, 94 str.

*** *Mala splitska kronologija*, 2. dopunjeno i izmijenjeno izd., Etnografski muzej, Split, 1999, 74 str.

*** Pojmovnik hrvatske etnografije i etnologije, *Ethnologica Dalmatica vol. 8*, Etnografski muzej, Split, 1999, 5-119

Ivančić, Sanja: Nakit u pučkoj kulturi i tradiciji, *Ethnologica Dalmatica vol. 8*, Etnografski muzej, Split, 1999, 135-147

*** Tragom Kamila Tončića – osnivača, dugogodišnjeg ravnatelja i kustosa Etnografskog muzeja u Splitu, *Zbornik radova Osnivači i prvi kustosi muzeja u Hrvatskoj*, Muzej Slavonije, Osijek, 1999, 170-174

Meštrović, Iva: Izvješće o radu Etnografskoga muzeja Split u 1997. i 1998. godini, *Ethnologica Dalmatica vol. 8*, Etnografski muzej, Split, 1999, 205-221

Klarić, Miroslav: Teoretska načela očuvanja drvene muzejske građe, *Ethnologica Dalmatica vol. 8*, Etnografski muzej, Split, 1999, 187-204

*** *Kiparska tehnologija: glina, gips, kalupi, lijevanje*, knj. 1, Intra, Split, 1999, 95 str.

Vojnović-Traživuk, Branka: Kultura u škripcu, *Ethnologica Dalmatica vol. 8*, Etnografski muzej, Split, 1999, 121-134

*** *Ljeto '99*, Etnografski muzej, Split, 1999, (katalog izložbe)

*** Jedna likovna priča o splitskoj nošnji, *Kontrasti*, Likovna asocijacija, Split, 1999. (katalog izložbe)

4.5.2. Prikazi, prijevodi, predgovori

Vranić, Ida:

Duplančić, Arsen: *Kaštelanska narodna nošnja = Traditional costume of Kaštela*, (priredio Arsen Duplančić; prijevod Ida Vranić), Etnografski muzej, Split; Muzej grada Kaštela, Kaštel Novi, 1999. (grafička mapa)

4.6. Stručno i znanstveno usavršavanje

- Muzejska djelatnica Ida Vranić položila je stručni ispit u MDC-u u Zagrebu i stekla zvanje kustosa
- kustos Muzeja Sanja Ivančić stekla je zvanje višeg kustosa
- kustos Muzeja Branka Vojnović-Traživuk dovršava magisterij na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
- Muzejska dokumentaristica Iva Meštrović upisala je studij Upravnog prava na Velučilištu u Splitu

4.7. Stručna suradnja

Stručni djelatnici Muzeja su, djelujući u okvirima svojih nadležnosti, pružali korisne informacije i druge oblike pomoći brojnim pojedincima i ustanovama. Kroz proteklu godinu bilježimo i sudjelovanja u radu prosudbenih komisija i drugih stručnih tijela, vezanih uz različite manifestacije i uz rad ustanova u kulturi. Posebno izdvajamo:

- Ministarstvo kulture imenovalo je mr. Silvija Braicu članom *Stručnog povjerenstva za utvrđivanje postojanja uvjeta za osnivanje Muzeja hvarske baštine u Hvaru*
- sudjelovanje kustosa Sanje Ivančić u radu prosudbene komisije 15. smotre folklor Dalmacije *Na Neretvu misečina pala*, održane u Metkoviću
- sudjelovanje kustosa Sanje Ivančić u radu prosudbene komisije *Hrvatske burze suvenira*, održane u Splitu (u organizaciji OPUS-a)
- stručna pomoć KUD-u *Jozo Bodlović Bol* pri predstavljanu obnovljene bračke nošnje i starih bračkih plesova - *Za nuonota i nonu zabalojmo cicilionu*, u okviru *Bolskog lita '99*
- mr. Silvio Braica je sudjelovao u radu stručnog vijeća izložbe Ministarstva kulture RH *Croatian folk culture (Hrvatska etnografska baština)*
- sudjelovanje u proslavi 80. obljetnice Etnografskoga muzeja u Zagrebu
- pomoć Pomorskom muzeju u Splitu na zaštiti muzejskih predmeta
- sudjelovanje u organizaciji retrospektivne modne revije kreatorice Božene Martinčević iz Splita, povodom dodjele visoke nagrade Županije splitsko-dalmatinske za njezin dugogodišnji kreativni rad na očuvanju hrvatske narodne baštine
- sudjelovanje u *Promenadi narodnih nošnji*, prikazu rekonstrukcija narodnih nošnji iz Dalmacije, upriličenoj u Šibeniku (u organizaciji Županijskog muzeja iz Šibenika)
- suradnja na snimanju serijala HTV-a *Pučka intima*

- pružanje potrebnih informacija za izradu magisterija L. Franić- Novak iz Zagreba (na temu svilarstva)
- davanje stručnih podataka Marianni Pradem-Šarinić (na temu prokletstva)
- na Festivalu turističkog filma u Splitu pojavili smo se s CD ROM-om *Splitske uspomene*
- sudjelovanje s CD ROM-om *Splitske uspomene* na *Porinu '99* u službenoj konkurenciji
- suorganizacija *Božićnog sajma knjiga*, na kojem su izložena izdanja svih splitskih muzeja i ostalih kulturnih institucija (sa izdavačkim poduzećem *Arion d.o.o.*)
- suorganizacija *Ljetnog sajma knjiga* (sa izdavačkim poduzećem *Arion d.o.o.*)

5. IZLOŽBENA DJELATNOST

5.1. Povremena izložbena djelatnost

- *Ljeto '99*, Etnografski muzej, Split, srpanj – kolovoz 1999.
 autori izložbe: Silvio Braica, Branka Vojnović
 autor likovnog postava: Miroslav Klarić

Etnografski muzej je ponovio izložbu slika i skulptura iz vlastitog fundusa.

5.2. Stalni postav

- započelo se s izradom koncepta stalnog postava Muzeja
- dogovor o izradi likovnog uređenja postava

5.3. Suradnja na izložbama

- *Paška čipka*, Etnografski muzej, Split; svibanj 1999.; organizator Etnografski muzej Zagreb
- *Tradicijsko ruho sela Runovića u Imotskoj krajini*, Dom kulture Runovići, 15. – 30. srpnja 1999.; organizator Posudionica i radionica narodnih nošnji Zagreb
- *Kontrasti*, Etnografski muzej, Split; 11. – 17. 10. 1999.; organizator Likovna asocijacija Split
- *Narodna nošnja Makarskog primorja*, Makarska, listopad 1999.; organizator Gradski muzej Makarska
- *Izdavačka djelatnost muzeja i galerija Hrvatske*, Interliber '99 – Zagrebački velesajam, 9. - 13. studenog 1999.; organizator Muzejski dokumentacijski centar
- *Tradicijsko ruho sela Runovića u Imotskoj krajini*, Etnografski muzej, Split, studeni 1999.; organizator Posudionica i radionica narodnih nošnji Zagreb

5.4. Gostujuće izložbe u Etnografskom muzeju Split

- *Školjke i puževi hrvatskog Jadrana*, 26. 02. – 26. 03. 1999.; organizator Istraživački klub Mornar
- *Štandarac na trgu*, studeni 1999.; organizator Muzej grada Splita

6. IZDAVAČKA DJELATNOST

- *Ethnologica Dalmatica* sv. 8 (časopis Muzeja)
- *Ljeto '99*, autor Branka Vojnović (katalog izložbe)
- *Mala splitska kronologija*, autor Silvio Braica (monografija)
- *Mala splitska kronologija*, 2. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, autor Silvio Braica (monografija)
- *Kaštelanska narodna nošnja = Traditional costume of Kaštela*, autor Arsen Duplančić, Etnografski muzej Split; Muzej grada Kaštela (grafička mapa)

7. EDUKATIVNA DJELATNOST I ODNOSI S JAVNOŠĆU

7.1. Edukativna djelatnost

7.1.1. Mentorstvo diplomskih radova

Miroslav Klarić, restaurator:

- Aviani, Nela: *Konzervacija i restauracija drvene škrinje inv. br. I/630 Etnografskog muzeja u Splitu*, Umjetnička akademija, Split, 1999.
- Pervan, Larisa: *Konzervatorsko-restauratorski postupci na noćnom ormariću inv. br. 630:SLT;1752 Etnografskog muzeja u Splitu*, Umjetnička akademija, Split, 1999.
- Tomić, Mia: *Konzervacija škrinje br. 630:SLT;730 Etnografskog muzeja u Splitu*, Umjetnička akademija u Splitu, Split, 1999.

7.1.2. Predavanja/vježbe na fakultetima

Muzejski restaurator Miroslav Klarić sudjeluje u radu Likovne akademije u Splitu. U prostorima Muzeja vrši predavanja (teoretska i praktična) za studente Akademije. Studenti, s druge strane, obavljaju praksu na muzejskim predmetima i tako rade na njihovoj zaštiti.

U nastavku ove suradnje vidimo osobitu važnost i korist za obje ustanove.

7.1.3. Radionice i igraonice

- U okviru Muzeja organizirana je radionica za djecu polaznike *Likovne asocijacije Split* na temu splitske nošnje. Zalaganjem njihovih

voditeljica, prof. Lade Sarač i prof. Nastje Dadić Radić, i stručnim savjetima kustosa Branke Vojnović ostvarena je izložba dječjih radova *Kontrasti*.

- Suradnja s Likovnom asocijacijom Split je nastavljena, a njeni rezultati bit će vidljivi na izložbi *Splitski varoški dom* planiranoj u 2000. godini.

7.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Prilog ATV-a Split, emisija *Ispod ure*, u kojem je prikazan rad Muzeja i najavljena retrospektivna modna revija kreatorice Božene Martinčević
- Prilog HTV-a Studija Split o radu našeg muzeja te najava sudjelovanja na izložbi *Hrvatska etnografska baština* u Budimpešti. Prilog je emitiran u emisijama *Županijska panorama* i *Dobro jutro Hrvatska*.

7.3. Promocije i prezentacije

Promocija mape *Kaštelanska narodna nošnja* autora Arsena Duplančića u Kaštel Starome (sa Muzejom grada Kaštela).

8. OSTALE AKCIJE

8.1. Uređenje i održavanje muzejskih prostora

Konačno preseljenje preparatorskih radionica i dijela depoa sa Peristila na adresu Iza Lože 9.

8.2. Investicijska ulaganja vezana uz poboljšanje muzejske djelatnosti

- Sredstvima Ministarstva kulture RH nabavljen je i ugrađen sistem klimatizacije u muzejske depoe.
- Sredstvima Ministarstva kulture RH nabavljen je mrežni poslužitelj i sva mrežna infrastruktura (potrebna za rad mreže računala u Muzeju).
- Nabavljen je novi računalni program za obračun plaća.
- Nabavljeni su alarmni uređaji za depo oružja i nakita, telefonska linija za alarme te novi aparati za gašenje požara.

LITERATURA I IZVORI

Arhiv, Etnografski muzej, Split
Izvešća zagrebačkih muzeja '98, Muzejski dokumentacijski centar, Zagreb, 1999.